

สำนักงานวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

รายงานผลงานวิจัย

การพัฒนาระบบการควบคุมมลภาวะทางอากาศอุตสาหกรรมงานชุบโลหะ

โดย

นายเรวัต ช่อมสุข
นายศุภเอก ประมูลมาก

ลงทะเบียนวันที่.....	19 ส.ค. 2553
เลขทะเบียน.....	111467
เลขหมู่	9พ 70 883
หัวเรื่อง.....	ร 769ก
	จดพิมพ์ทางอากาศ - วิจัย

โครงการวิจัยเงินงบประมาณ พ.ศ. 2551

คณะกรรมการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ชื่อโครงการวิจัย การพัฒนาระบบการควบคุมมลภาวะทางอากาศอุตสาหกรรมงานชุบโลหะ

ชื่อนักวิจัย นายเรวัต ช่อมสุข
นายศุภเอก ประมูลมาก

ปีงบประมาณ 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยคือ เพื่อสร้างชุดทดลองหอดูดซับแบบสเปรย์จับ และหาความสามารถการดักจับฝุ่นละอองโลหะจากระบบสเปรย์น้ำแรงดันสูง โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย เริ่มจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการบำบัดฝุ่นละอองด้วยระบบสเปรย์น้ำ แล้วจึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ ออกแบบ และสร้างชุดทดลองตามมาตรฐานที่กำหนด ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจับฝุ่นของสกรับเบอร์อาศัยหลักการจับฝุ่นขนาดเล็กด้วยหยดละอองน้ำ ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเร็วลมทางเข้าของสกรับเบอร์ (ช่วง 6 -25 เมตรต่อวินาที) อัตราส่วนน้ำ 2,4 และ 6 ลิตรต่อนาที และมีการออกแบบสเกดเดอร์ที่ใช้ในการฉีดน้ำจำนวน 5 หัว กำหนดวัสดุที่ใช้ในการทดลองซึ่งเป็นตัวแทนของมลภาวะทางอากาศ คือ ผงโลหะขนาด 4-20 ไมครอน กำหนดวิธีการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึงดำเนินการทดลองเพื่อนำข้อมูลไปคำนวณหาค่าประสิทธิภาพการดักจับฝุ่น

ผลสรุปการทดลองพบว่า เมื่ออัตราส่วน L/G ที่มีค่าสูงขึ้น ประสิทธิภาพของเครื่องสกรับเบอร์จะสูงขึ้น สภาวะการทำงานทำให้ประสิทธิภาพสูงสุดคือ อัตราส่วน L/G เท่ากับ 3.07 l/m^3 ที่จำนวนหัวฉีดน้ำเท่ากับ 5 หัว ความเข้มข้นของฝุ่นที่ทางเข้าเท่ากับ 2 กรัมต่อลูกบาศก์เมตร ประสิทธิภาพการกำจัดฝุ่นของเครื่องเท่ากับ 86.60 % ที่ขนาดอนุภาคของฝุ่นช่วง 4-20 ไมครอน

คำสำคัญ : หอดูดซับแบบสเปรย์จับ

9

Reserve Name Air Filter's installation for Chromium Plating Industry
Student Name Mr. Rawat Somsuk
Mr. Supaek Pamonmark
Fiscal Year 2009

Abstract

The objective of this study was to construct and find the efficiency of the spray tower system type high pressure. This research was started from studying the data and the research about spray tower system. Then analyzing the design and constructing the spray tower was done. Various factors influencing the efficiency of scrubber were investigated using the concept of collecting fine dust particles by water droplets influent and separating the water droplets from air flow by the centrifugal force. The investigated parameters were air velocity (6-25 m/s), water to ratio (5 liter per minute) and the number of nozzles for spraying water (5 nozzles). The material used in the experiment was iron dust. The sizes of dust were 4- 20 micron. The experiment method and data collection were designed. After that all data from experiment was used to calculate the efficiency of this apparatus.

The result of the research showed that dust removal efficiency of this scrubber with L/G. The optimum conditions found in this experiment were L/G 3.07 l/m^3 , 5 nozzles and concentration of dust 2 g/m^3 . These yielded the most effective dust collection efficiency of 86.60 % at dust particle size more than 4-20 micron

Keyword : spray chamber or spray tower scrubber

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำโครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการควบคุมมลภาวะทางอากาศอุตสาหกรรม งานชุบโลหะนี้ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ด้วยดี โดยได้รับความร่วมมือให้คำปรึกษาและคำแนะนำจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย และบุคลากรในสาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม ซึ่งทางคณะผู้จัดทำโครงการวิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและเอื้อเฟื้อสถานที่และสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อปริญญาโทจนทำให้ปริญญาโทนี้ประสบความสำเร็จลงด้วยดี

คณะผู้จัดทำโครงการวิจัย

สารบัญ

บทคัดย่อ (ภาษาไทย)

บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญรูป

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ
2. วัตถุประสงค์ของโครงการ
3. ขอบเขตของโครงการ
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. การหุบโครเมียม
2. อันตรายของโครเมียม
3. มาตรฐานของโครเมียมในสิ่งแวดล้อมในการทำงาน
4. เทคโนโลยีที่นำมาใช้ป้องกันและแก้ไขมลพิษทางอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรม
5. ภาวะมาตรฐานอากาศ
6. อัตราการไหลของอากาศ
7. ระบบท่อ
8. พัดลม
9. การบำบัดมลภาวะทางอากาศการระบายอากาศ
10. ทฤษฎีการเชื่อม
11. มอเตอร์
12. ปั๊มน้ำ
13. อุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุม

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน

1. ขั้นตอนการวางแผนและการเตรียมการ
2. ขั้นตอนการออกแบบและการคำนวณ
3. การดำเนินการสร้าง

ห้ามฉีก ตัด หรือทำให้เสียหาย
ผู้ใดพบเห็น กรุณาส่งคืนได้ที่
โทรศัพท์ 0-2549-3079
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มทร.ธัญบุรี
ต.คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110

ง

ฉ

ช

1

1

2

2

2

3

3

4

5

5

6

7

11

17

20

23

24

27

30

29

32

35

38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการทดลอง	42
1. การศึกษามลภาวะของอุตสาหกรรมอบชุบโลหะ	42
2. การทดลองเพื่อประสิทธิภาพของเครื่องดันแบบ	47
บทที่ 5 สรุปแล้วข้อเสนอแนะ	52
1. วัตถุประสงค์ของโครงการ	52
2. สรุปผลการวิจัย	52
3. อภิปรายผลการวิจัย	53
4. ข้อเสนอแนะ	53
ภาคผนวก	54
ภาคผนวก ก การเปรียบเทียบหน่วย	55
ภาคผนวก ข สูตรต่าง ๆ	58
ภาคผนวก ค รายละเอียดการคำนวณ	62
บรรณานุกรม	66
ประวัตินักวิจัย	67

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1 ความเร็วจับยึดที่จำแนกตามลักษณะการแพร่กระจายของสารปนเปื้อน	9
ตารางที่ 2.2 ความหนาของท่อตามมาตรฐานสหรัฐอเมริกา	11
ตารางที่ 2.3 ความเร็วต่ำสุดของอากาศในท่อ	12
ตารางที่ 2.4 ค่าคงที่สำหรับสมการ 2.9	16
ตารางที่ 2.5 ขนาดของอนุภาคฝุ่นที่อุปกรณ์ชนิดต่างๆ สามารถเก็บได้ 90 %	30
ตารางที่ 3.1 การคำนวณภาวะมาตรฐานอากาศ	36
ตารางที่ 3.2 การคำนวณอัตราการไหลของอากาศ	36
ตารางที่ 3.3 การคำนวณหาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางท่อดูด	36
ตารางที่ 3.4 การสูญเสียความดันเนื่องจากแรงเสียดทาน	37
ตารางที่ 3.5 การคำนวณหาปากหัวดูด	37
ตารางที่ 3.6 สมรรถนะของพัดลม	37
ตารางที่ 3.7 การคำนวณปริมาณน้ำ	37

สารบัญรูป

รูปที่ 2.1 รูปแบบของความเร็วที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของหัวดูด	8
รูปที่ 2.2 แผนภาพความเสียหายสำหรับท่อกลม	15
รูปที่ 2.3 ตัวอย่างเส้นโค้งความต้านทานของระบบ	18
รูปที่ 2.4 ตัวอย่างเส้นโค้งสมรรถนะของพัดลม	19
รูปที่ 2.5 แสดงการระบายอากาศในลักษณะต่างๆ	22
รูปที่ 2.6 แสดงการเชื่อมด้วยลวดเชื่อมหุ้มปลั๊กซ์	24
รูปที่ 2.7 ส่วนประกอบของมอเตอร์เหนี่ยวนำเฟสเดียว (สปลิตเฟสมอเตอร์)	29
รูปที่ 2.8 ประเภทและชนิดของปั๊ม	27
รูปที่ 2.9 ปั๊มเซนตริฟูกอลแบบเทอร์ไบน์	29
รูปที่ 2.10 โครงสร้างภายในของ Pushbutton Switch	31
รูปที่ 2.11 สวิตช์แบบต่างๆ และหลอดสัญญาณ	31
รูปที่ 2.12 สัญลักษณ์ทางไฟฟ้าของสวิตช์และหลอดไฟสัญญาณ	31
รูปที่ 3.1 แสดงระบบการทำงานของเครื่องดันแบบ	32
รูปที่ 3.2 เครื่องกรองอากาศสำหรับอุตสาหกรรมอบชุบโครเมียม	33
รูปที่ 3.3 ส่วนประกอบที่สำคัญของเครื่อง	35
รูปที่ 3.4 โครงเครื่องกรองอากาศสำหรับอุตสาหกรรมอบชุบโครเมียม	38
รูปที่ 3.5 ปิด Cover รอบด้าน	38
รูปที่ 3.6 ถังบรรจุน้ำ	39
รูปที่ 3.7 ถาดรอง	39
รูปที่ 3.8 วงฉีค	40
รูปที่ 3.9 หัวฉีค	40
รูปที่ 3.10 ชั้นกรองที่หนึ่ง	40
รูปที่ 3.11 ชั้นกรองที่สอง	40
รูปที่ 3.12 แบบจำลองของม่านสเปรย์น้ำ	41
รูปที่ 3.13 Blower	41
รูปที่ 4.1 การล้างหลังการชุบโครเมียม	45
รูปที่ 4.2 แสดงลักษณะของผลิตภัณฑ์โรงงานกรณีศึกษา	45
รูปที่ 4.3 แสดงลักษณะชุดทดลอง	48
รูปที่ 4.4 แผนภาพระบบการทำงานของสลับเบอร์	48
รูปที่ 4.5 แอนิเมเตอร์	49

รูปที่ 4.6 ตาขังคิติดอล

49

รูปที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วน L/G ที่มีอิทธิพล
ต่อประสิทธิภาพการกำจัดฝุ่นเถ้าลอย

51